
Szakértők: váratlan Fico pártjának fölényes győzelme

2012. 3. 13.

Szakértők szerint bár biztosra lehetett venni a Robert Fico vezette Smer-SD győzelmét a szombati előrehozott parlamenti választásokon, a párt ennyire nagy arányú, elsöprő győzelme váratlannak számít. A szlovákiai választások eredményét tanácskozáson értékelték hétfőn Budapesten, a Magyar Külügyi Intézetben (MKI).

A Smer-SD párt a szavazatok 44,41 százalékát kapta meg, így 83 képviselője lesz a 150 fős szlovák parlamentben. A szlovákiai magyarok voksaiért versengő két párt közül csak a Bugár Béla vezette Híd lépte át az ötszázalékos parlamenti küszöböt: a voksok 6,89 százalékával a negyedik helyen végzett, 13 mandátumhoz jutva. A Berényi József vezette Magyar Koalíció Pártja (MKP) a voksok 4,28 százalékát megszerezve a parlamenten kívül maradt.

Öllös László, a somorjai Fórum Intézet elnöke az MKI-ban azt mondta, a Smer-SD egyetlen előrejelzés által sem jósolt arányú sikerének oka az lehet, hogy sokan az utolsó napokban döntöttek el, hogy elmennek szavazni, és Fico pártjára voksolnak. A Smer-SD így "kényelmesen kormányozhat" - mutatott rá.

Hangsúlyozta: a Híd 30 ezer szavazót veszített korábbi eredményéhez képest, nagy részük valószínűleg magyar volt, többen inkább a Smer-SD-re voksoltak. Hozzáfűzte: a párt parlamentbe jutott 13 képviselőjéből várhatóan 9 lesz magyar. Mint felidézte, az MKP csaknem ugyanannyi szavazatot ért el, mint az előző választáson, és ugyan a kampány hajrájában növelte támogatottságát, ez nem volt elég a parlamenti küszöb átlépéséhez.

Szarka László, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet tudományos igazgatója arról beszélt, hogy "a fiskális paktum utáni Európában" nehéz helyzetbe került Szlovákia, a szerződés és az EU erősödő ellenőrzése kevés mozgásteret hagy a kormánynak.

A szakértő szerint az MKP-t a Magyarországhoz fűződő erős kapcsolata miatt a média "nacionalista ketrecbe szorította", holott nem nacionalista párt. Népszerűsége azért is csökkent, mert a jelenlegi gazdasági helyzetben az etnikai üzenetek kevésbé érintik meg a szavazókat - vélekedett. Hozzáfűzte: egy "tisztán etnikai, regionális párt mozgósítási tartalékai végesek". Úgy látja, van lehetőség a regionális együttműködésre a Híd és az MKP között.

Szarka László arra is kitért, hogy a magyar-szlovák viszonyban "minimális feladat" a nyugalom megőrzése, a két ország érdekei is ezt kívánják. Azt mondta, a politikai konfliktus kialakulására a legnagyobb kockázatot a szlovákiai magyarság "kezeletlen helyzete" jelenti, hiszen az országban nincs kisebbségi törvény, a magyarságnak a jogi státusa rendezésére, közösségi jogok biztosítására van szüksége.

Hamberger Judit, az MKI tudományos főmunkatársa kiemelte: Fico sem várta ezt "az elképesztő eredményt"; feltehetően nem lesz könnyű helyzetben, kormányának ugyanis szembe kell néznie a társadalmi "nyugtalanságokkal". Kitért arra, hogy Szlovákia az euróövezet második legszegényebb országa, a minimálbér alig fele a görögországinak.

Az MKI szakértője azt mondta, szokatlanul sok, 26 párt indult a szlovákiai választáson, és 6 jutott a

parlamentbe; a szavazatok 20 százaléka, csaknem félmillió ember voksa elveszett. Az eredmény egyértelmű: a baloldal abszolút győzelmet aratott, a jobboldalt pedig "nagyon keményen megbüntették" a szavazók - foglalta össze az eredményeket, hangsúlyozva: valószínű, hogy az igen magas, 59,11 százalékos részvételi arány nem kedvezett az MKP-nak.

Öllös László azzal kapcsolatban, hogy a Mikuláš Dzurinda vezette konzervatív Szlovák Kereszténydemokrata Unió - Demokrata Párt (SDKÚ-DS) 6,09 százalékos támogatottsággal "éppen hogy" bejutott a parlamentbe, kijelentette: vezetőváltás várható a pártban. Kiemelte: a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) lett a jobboldal legerősebb pártja, de nem azért, mert olyan nagy mértékben nőtt volna a népszerűsége, hanem mert "a többiek estek alá".

Ugyancsak bekerült a törvényhozásba a liberális Szabadság és Szolidaritás (SaS), amely két éve azoknak a támogatásával jutott be a parlamentbe, akik kiábrándultak a többi pártból - fogalmazott Öllös László, hozzátéve: a SaS várhatóan továbbra is "állandó elégedetlenkedő" marad.

Mint mondta, a 16 képviselői helyet szerzett, Igor Matovič vezette Egyszerű Emberek és Független Személyiségek (OLaNO) párt jövője nehezen látható, jelenleg egyfajta "középpárti" szerepet tölt be. Megjegyezte: Matovič a szlovák politika "fenegyereke".

Öllös László kitért arra, hogy a politikai spektrum jobbszélén elhelyezkedő, Ján Slota vezette Szlovák Nemzeti Párt nem jutott be a parlamentbe, ami véleménye szerint arra vezethető vissza, hogy ez egy "vezérelvű párt", így megsínyli, hogy Slota "öregszik", már nem olyan dinamikus politikus, mint korábban. Az is hátrányosan érintette a pártot, hogy a Smer-SD elszívta szavazótáborának egy részét - vélekedett a szakember.